

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่ออธิบายประสบการณ์ของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง และสามีผู้กระทำความรุนแรงเกี่ยวกับการให้ความหมายของการกระทำความรุนแรง สาเหตุของการเกิดความรุนแรง รูปแบบความรุนแรง ผลกระทบของความรุนแรง และวิธีการจัดการกับความรุนแรง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมในมุมมองของผู้ถูกระทำความรุนแรงและผู้กระทำความรุนแรง ผู้ให้ข้อมูลคือภรรยาที่มีประสบการณ์ถูกสามีทำร้ายร่างกายและสามีที่มีประสบการณ์ทำร้ายร่างกายภรรยา ซึ่งมารับบริการในโรงพยาบาลวัดสิงห์ อำเภовัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มภรรยาที่มีประสบการณ์ถูกสามีทำร้ายร่างกาย จำนวน 10 คน และสามีที่มีประสบการณ์ทำร้ายทางร่างกายภรรยา จำนวน 10 คน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการดำเนินการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 การให้ความหมายต่อการกระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยา

ส่วนที่ 3 ประสบการณ์การกระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยาในมุมมองทั้งภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรงทางร่างกายและสามีผู้กระทำความรุนแรงทางร่างกายต่อภรรยา

การนำเสนอส่วนที่ 1 เป็นลักษณะของผู้ให้ข้อมูลของการศึกษาคั้งนี้ โดยการพรรณนาประกอบตารางแสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลและคู่สมรส ซึ่งประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ การดื่มสุรา การใช้ยาเสพติด การเล่นเกมพนัน โรคประจำตัว รายได้และจำนวนครั้งของการแต่งงาน

ส่วนที่ 2 เป็นการนำเสนอการให้ความหมายต่อการกระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยา โดยแบ่งการให้ความหมายต่อการกระทำความรุนแรงที่เกิดขึ้นในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลที่ เป็นภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรงด้านร่างกาย และในมุมมองของสามีผู้กระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยา

ส่วนที่ 3 ประสบการณ์ของผู้ถูกระทำความรุนแรงและผู้กระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยาได้แก่ สาเหตุของการเกิดความรุนแรง รูปแบบความรุนแรง ผลกระทบของความรุนแรงต่อคู่สมรสและวิธีการจัดการกับปัญหาความรุนแรง ซึ่งรายละเอียดของผลการศึกษาในแต่ละส่วนมีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ผู้ถูกกระทำความรุนแรง

ผู้ถูกกระทำความรุนแรงทั้งหมดเป็นภรรยาจำนวน 10 คน ลักษณะครอบครัวของผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว (n = 9) ใช้ชีวิตคู่กับสามีโดยจดทะเบียนสมรส (n = 6) ใช้ชีวิตคู่ระหว่าง 21-30 ปี (n = 4) และมีบุตรกับสามี 2 คน (n = 5) มีสามีของผู้ถูกกระทำความรุนแรง 1 คน มีบุตรที่เกิดจากภรรยาเก่า

ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกกระทำความรุนแรงและข้อมูลทั่วไปของสามีของผู้ถูกกระทำความรุนแรงจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ การดื่มสุรา การใช้ยาเสพติด การพนัน โรคประจำตัว รายได้ จำนวนครั้งการแต่งงาน

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของภรรยาที่ถูกกระทำความรุนแรงและสามี (n = 10)

รายละเอียดของข้อมูล	ข้อมูลของภรรยาผู้ถูกกระทำ ความรุนแรง (จำนวน)	ข้อมูลสามีของผู้ถูกกระทำ ความรุนแรง (จำนวน)
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 20	-	-
21-30	1	1
31-40	1	1
41-50	6	5
51-59	2	3
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	1	-
ประถมศึกษา	5	5
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	1
มัธยมศึกษาตอนปลาย	-	1
ปวช.	1	-
ปวส.	-	1
ปริญญาตรี	-	2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายละเอียดของข้อมูล	ข้อมูลของภรรยา ผู้ถูกกระทำความรุนแรง (จำนวน)	ข้อมูลสามีของผู้ถูกกระทำ ความรุนแรง (จำนวน)
อาชีพ		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2	-
เกษตรกร	2	2
รับจ้าง	2	3
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	2	2
พนักงานบริษัท/ ลูกจ้าง	1	1
รับราชการ	1	2
การดื่มสุรา		
ไม่ดื่ม	9	-
ดื่ม	1	10
การใช้ยาเสพติด		
ไม่ใช้	10	9
ใช้	-	1
การพนัน		
ไม่เล่น	9	8
เล่น	1	2
โรคประจำตัว		
ไม่มี	6	7
มี	4	3

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายละเอียดของข้อมูล	ข้อมูลของภรรยา ผู้ถูกกระทำความรุนแรง (จำนวน)	ข้อมูลสามีของ ผู้ถูกกระทำ ความรุนแรง (จำนวน)
รายได้ (บาท/ เดือน)		
ไม่มีรายได้	4	-
2,000-5,000	5	4
5,001-10,000	1	1
10,001-15,000	-	2
15,001-20,000	-	3
20,001 ขึ้นไป	-	-
จำนวนครั้งที่แต่งงาน (ครั้ง)		
1	7	9
2	2	1
3	1	-

จากตารางที่ 1 อายุของผู้ถูกกระทำความรุนแรงและสามีส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ($n = 6$, $n = 5$ ตามลำดับ) ระดับการศึกษาของผู้ถูกกระทำความรุนแรงและสามีส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา ($n = 5$, $n = 5$ ตามลำดับ) ผู้ถูกกระทำความรุนแรงมีทั้งไม่ได้ประกอบอาชีพ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้างและค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ($n = 2$, $n = 2$, $n = 2$ ตามลำดับ) สามีของผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม ($n = 3$, $n = 2$ ตามลำดับ) ผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ไม่ดื่มสุรา ($n = 9$) แต่สามีของผู้ถูกกระทำความรุนแรงทุกคนดื่มสุรา ผู้ถูกกระทำความรุนแรงทุกคนไม่ใช้สารเสพติด สามีของผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ไม่ใช้สารเสพติด ($n = 9$) ผู้ถูกกระทำความรุนแรงและสามีของผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ไม่เล่นการพนัน ($n = 9$, $n = 8$ ตามลำดับ) ไม่มีโรคประจำตัว ($n = 5$, $n = 7$ ตามลำดับ) ผู้ถูกกระทำความรุนแรงและสามีของผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 2,000-5,000 บาท ($n = 5$, $n = 4$ ตามลำดับ) และแต่งงานเป็นครั้งแรก ($n = 7$, $n = 9$ ตามลำดับ)

2. ผู้กระทำความรุนแรง

ผู้กระทำความรุนแรงทั้งหมดเป็นสามี จำนวน 10 คน ลักษณะครอบครัวของผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว (n = 9) ผู้กระทำความรุนแรงใช้ชีวิตคู่กับภรรยาโดยจดทะเบียนสมรสและไม่จดทะเบียนสมรสในจำนวนเท่ากัน (n = 5, n = 5 ตามลำดับ) ในด้านระยะเวลาที่ใช้ชีวิตคู่พบว่า ผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ใช้ชีวิตคู่ไม่เกิน 10 ปีและระหว่าง 11-20 ปี (n = 4, n = 4 ตามลำดับ) ผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่มีบุตรกับภรรยา 2 คน (n = 5) ภรรยาของผู้กระทำความรุนแรง 1 คน มีบุตรที่เกิดจากสามีเก่า

ข้อมูลทั่วไปของผู้กระทำความรุนแรงและข้อมูลทั่วไปของภรรยาที่ถูกกระทำความรุนแรง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ การดื่มสุรา การใช้ยาเสพติด การพนัน โรคประจำตัว รายได้และจำนวนครั้งการแต่งงาน

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสามีผู้กระทำความรุนแรงและภรรยา (n = 10)

รายละเอียดของข้อมูล	ข้อมูลของสามีผู้กระทำความรุนแรง (จำนวน)	ข้อมูลภรรยาของผู้กระทำความรุนแรง (จำนวน)
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 20	-	-
21-30	1	2
31-40	3	4
41-50	6	4
51-59	-	-
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	-	2
ประถมศึกษา	4	4
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย	1	-
ปวช.	1	1
ปวส.	1	1
ปริญญาตรี	3	2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายละเอียดของข้อมูล	ข้อมูลของสามีผู้กระทำ ความรุนแรง (จำนวน)	ข้อมูลภรรยาของผู้กระทำ ความรุนแรง (จำนวน)
อาชีพ		
เกษตรกรรม	2	2
รับจ้าง	2	2
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	3	2
พนักงานบริษัท/ ลูกจ้าง	3	2
รับราชการ	-	2
การดื่มสุรา		
ไม่ดื่ม	-	7
ดื่ม	10	3
การใช้ยาเสพติด		
ไม่ใช้	10	10
ใช้	-	-
การพนัน		
ไม่เล่น	9	8
เล่น	1	2
โรคประจำตัว		
ไม่มี	8	9
มี	2	1

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายละเอียดของข้อมูล	ข้อมูลของสามีผู้กระทำ ความรุนแรง (จำนวน)	ข้อมูลภรรยาของ ผู้กระทำ ความรุนแรง (จำนวน)
รายได้ (บาท/ เดือน)		
ไม่มีรายได้	-	1
2,000-5,000	4	5
5,001-10,000	1	1
10,001-15,000	2	2
15,001-20,000	1	1
20,001 ขึ้นไป	2	-
จำนวนครั้งที่แต่งงาน (ครั้ง)		
1	7	8
2	3	2

จากตารางที่ 2 อายุของผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี (n = 6) ภรรยาของผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (n = 4) และระหว่าง 41-50 ปี (n = 4) ระดับการศึกษาของผู้กระทำความรุนแรงและภรรยาของผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ จบชั้นประถมศึกษา (n = 4, n = 4 ตามลำดับ) อาชีพของผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัวและพนักงานบริษัท/ ลูกจ้าง (n = 3, n = 3 ตามลำดับ) ภรรยาของ ผู้กระทำความรุนแรงประกอบอาชีพแตกต่างกันไปทั้งด้านเกษตรกรรม รับจ้าง ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว พนักงานบริษัท/ ลูกจ้างและรับราชการ ผู้กระทำความรุนแรงทุกคนดื่มสุรา แต่ภรรยาของ ผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ไม่ดื่มสุรา ผู้กระทำความรุนแรงและภรรยาของผู้กระทำความรุนแรง ทุกคนไม่ใช้สารเสพติด ผู้กระทำความรุนแรงและภรรยาของผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ไม่เล่น การพนัน (n = 9, n = 8 ตามลำดับ) ไม่มีโรคประจำตัว (n = 8, n = 9 ตามลำดับ) ผู้กระทำความ รุนแรงและภรรยาของผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 2,000-5,000 บาท (n = 4, n = 5 ตามลำดับ) และแต่งงานเป็นครั้งแรก (n = 7, n = 8 ตามลำดับ)

ส่วนที่ 2 การให้ความหมายเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยา

วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือเพื่ออธิบายการให้ความหมายเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยา ทั้งในมุมมองของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรงและสามีผู้กระทำความรุนแรง โดยมีคำถามของการวิจัยคือภรรยาที่ถูกสามีกระทำความรุนแรงด้านร่างกายมีการให้ความหมายต่อความรุนแรงที่เกิดขึ้นอย่างไรและสามีที่กระทำความรุนแรงมีการให้ความหมายเกี่ยวกับความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นอย่างไร แนวคิดนี้เกิดจากมุมมองที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและอำนาจที่ฝังรากลึกในสังคมไทย โดยเฉพาะค่านิยมในสังคมที่เห็นว่าผู้ชายมีอำนาจและกำลังเหนือกว่าเพศหญิงเป็นค่านิยมที่เกิดจากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่สั่งสอนและสะสมกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน ซึ่งรายงานนี้นำเสนอผลการวิจัยโดยอธิบายถึงการให้ความหมายเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยาในมุมมองของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรงและในมุมมองของสามีผู้กระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยา มีการยกตัวอย่างเป็นคำพูดของผู้ให้ข้อมูลมานำเสนอเพียงบางรายเท่านั้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล 2 ฝ่ายคือผู้ถูกระทำความรุนแรงและกลุ่มผู้กระทำความรุนแรง

มุมมองของภรรยาที่ถูกกระทำความรุนแรง

การให้ความหมายต่อการถูกระทำความรุนแรงด้านร่างกายของผู้ให้ข้อมูลเป็นการให้ความหมายต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาที่ถูกสามีกระทำความรุนแรงทางร่างกายนั้น ส่วนใหญ่ให้ความหมายต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองว่าเป็นเวรกรรม เป็นการคุกคามความสุขและเป็นฝันร้ายในชีวิต ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. เป็นเวรกรรม ภรรยาส่วนใหญ่มองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนโดยมีความเชื่อทางด้านศาสนาว่าการที่ตนเองต้องพบกับเหตุการณ์ถูกทำร้ายร่างกายจากสามีนี้ คงเป็นเพราะตนอาจเคยกระทำกับเขามาก่อนจึงต้องมาชดใช้กรรมที่เคยทำไว้ ดังคำกล่าวของผู้ถูกระทำความรุนแรงดังนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

" เกิดมาถ้าเจอคนแบบนี้ก็ขอรับเวรรับกรรมไว้ชาติหนึ่ง คิดแบบนี้ พ่อแม่ก็ให้เลิกนะ แต่ก็ไม่เลิกเพราะคิดว่าชาติก่อนเราคงทำกับเขามาอย่างนี้ ทะเลาะด่ากันอย่างนี้ก็ขอรับเวรรับกรรมไว้ละกัน ชาตินี้ให้หมดกันไป ชาติหน้าจะได้ไม่เจอกันอีก หมดเวรหมดกรรมกันไป "

(152-156)*(FM10)**

หมายเหตุ * บรรทัดของผู้ให้ข้อมูลจากการถอดเทปสัมภาษณ์ ** นามสมมุติของผู้ให้ข้อมูล

2. คุณค่าความสุข จากการให้ข้อมูลของภรรยาบางรายพบว่าเหตุการณ์ที่เธอถูกสามีทำร้ายร่างกายนั้น เป็นสิ่งที่ติดอยู่ในใจมาตลอดตั้งแต่วันที่เกิดเหตุการณ์ เป็นสิ่งบั่นทอนจิตใจ ทำให้เธอไม่มีความสุข ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำทารุณแรง

" น้อยใจในชีวิตว่าทำไมเรามันไม่เหมือนคนอื่นเขา ชีวิตเราทำไมต้องมาเจอแบบนี้ ต้องมาลำบาก ถูกทำร้าย ไม่มีอะไรดีขึ้นเลยมีแต่แย่ลง..เหมือนกับว่า มันติดตามตัวเราไปตลอดกับเหตุการณ์ร้ายนั้น ไม่มีความสุขเลย มีแต่ความร้ายแรงเข้ามาในชีวิต เข้ามาในตัวเรา มันไม่มีความสุข ชีวิตคู่คนอื่นเขามีความสุขแต่ทำไมของเรามันไม่เหมือนเค้า." (346-350) (FM8)

3. ผันร้ายในชีวิต ผู้ให้ข้อมูลบางรายตั้งความหวังในการใช้ชีวิตคู่ว่าเป็นสิ่งที่ดี เมื่อมีเหตุการณ์รุนแรงที่เธอไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นกับชีวิตของเธอ เธอจึงให้ความหมายต่อการถูกระทำทารุณแรงนั้นว่าเป็นผันร้ายที่เข้ามาในชีวิต ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายนี้กล่าวว่า

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำทารุณแรง

" สำหรับฉันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้. นอนหวาดผวาลอดพอนึกถึงที่ไร เหตุการณ์มันฝังใจ มันเป็นภาพที่ตามมาหลอกหลอน ฉันพยายามคิดว่ามันเป็นผันร้ายที่สุดในชีวิตของฉัน ได้แต่หวังว่าคงจะเป็นผันร้ายชั่วข้ามคืน ต่อไปเราคงเจอกับสิ่งที่ดี ๆ " (346-350) (FM5)

มุมมองของสามีที่กระทำความรุนแรง

สำหรับผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นสามีที่กระทำความรุนแรงทางร่างกายต่อภรรยา มีการให้ความหมายในการถูกระทำทารุณแรงต่อภรรยาตามการรับรู้และตามความรู้สึกนึกคิดของผู้ให้ข้อมูล ตามแนวคิดด้านบทบาททางเพศที่ค่านิยมของสังคมให้ค่าเพศหญิงและชายไม่เท่าเทียมกัน ผู้ชายได้รับการยอมรับว่ามีอำนาจ มีความเข้มแข็ง อดทน มีเหตุผล เป็นผู้นำและสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมความรุนแรงได้ถือว่าเป็นเรื่องปกติ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจากการศึกษาพบว่าสามีที่กระทำความรุนแรงมีการให้ความหมายเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงต่อภรรยาที่เกิดขึ้นว่าเป็นการหยุดยั้งเหตุการณ์ พฤติกรรมที่ตนไม่พอใจหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เป็นการอบรมสั่งสอนภรรยาและเป็นการลืมหืมตาและควบคุมอารมณ์ไม่ได้ มีรายละเอียดดังนี้

1. เป็นการหยุดยั้งเหตุการณ์ พฤติกรรมที่ไม่พอใจหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้น พบว่าผู้กระทำความรุนแรงมีความเชื่อว่าการใช้กำลังเป็นสิ่งจำเป็นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้น เพราะเป็นการปรามภรรยาให้ยุติพฤติกรรมที่ต่อต้าน ไม่คล้อยตามรวมถึงเป็นการใช้อำนาจของผู้ชายในฐานะผู้นำหรือหัวหน้าครอบครัว ดังคำกล่าวของผู้กระทำความรุนแรงดังนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" หลังทะเลาะกันที่ลงไม้ลงมือภรรยา ผมไม่รู้สึกละอะไร ถือเป็นเรื่องปกติคือผมกับแฟน ผมถือว่าผมเป็นพ่อบ้าน เป็นผู้นำ แฟนต้องเชื่อฟังเรา ไม่ใช่เถียงเรา รันเราอะไรอย่างนั้น. ผมไม่ยอม ถ้าผมไม่ทำอย่างนี้ เขาก็ไม่หยุดด่า หยุดว่าในเรื่องที่ผมไม่ได้ทำอย่างที่เขากล่าวหา " (105-121) (M2)

" การที่ผมใช้กำลังกับเขานะเหอ ผมต้องการให้เขาหยุดด่า หยุดบ่น หยุดว่า ผมรู้สึกรำคาญ ผมรู้สึกถ้าไม่ทำอย่างนี้ก็คงไม่หยุดบ่น และก็จากที่ผมก้ม ๆ มันเหมือนจะยังอารมณ์ไม่อยู่ ทุกที " (85-88) (M4)

2. เป็นการอบรมสั่งสอนภรรยา ให้รู้สึกตัว ได้คิด หลาบจำและหยุดการกระทำหรือพฤติกรรมที่ทำให้ผู้กระทำความรุนแรงเกิดความหงุดหงิดใจ ดังคำกล่าวของผู้กระทำความรุนแรง ดังนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" ทุกครั้งที่ทะเลาะกัน ช่วงแรก ๆ ผมมีการใช้กำลังทุกอย่างแหละ มีตบ เตะ ยอมรับครับ แต่เป็นมาก ๆ ช่วงแรก ๆ นะครับ ผมรู้สึกอยากตบให้เขารู้สึกตัว ผมอยากจะให้หยุดพฤติกรรมอย่างนั้นให้เขารู้สึกคิดได้ " (94 -98) (M6)

" เขาก็ทำเฉย ไม่พูด ไม่รู้สึกผิด ผมโมโหมาก ครั้งนี้ผมเตะเขาไปหลายครั้งเลย ผมทนไม่ไหวแล้วกับพฤติกรรมเอาแต่ใจตัวเองแบบนี้ ผมต้องการให้เขารู้สึกผิดปรับปรุงพฤติกรรมบ้าง " (117-120) (M8)

3. เป็นความลืมหืม ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ผู้ให้ข้อมูลบางรายมองว่าขณะที่ตนเองกระทำพฤติกรรมนั้น เป็นการกระทำรุนแรงต่อภรรยาที่เป็นความลืมหืมไปชั่วขณะดังคำกล่าวของผู้กระทำความรุนแรงดังนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" มันเกิดจากอารมณ์ชั่ววูบของผม ผมโมโหจากที่เขาด่าว่า บ่นมากโดยเฉพาะตอนที่ผมกินเหล้ามาแล้วเนี่ย พอมาบ่นมาว่ามาก ๆ ก็รู้สึกโมโหมาก อารมณ์ร้อน เลยยังไม่อยู่ ก็ไปใช้กำลังกับเขา ... แต่ผมก็บอกนะว่าที่หลังถ้าผมเมาก็อย่ามากระตุ้นอารมณ์ผม อย่ามาด่าว่าให้อารมณ์ขึ้น เพราะจะเกิดเรื่องทุกที " (116-122) (M9)

" ตอนนั้นผมคิดว่าเกิดจากอารมณ์ เป็นการลืมหืมชั่วขณะ ผมรู้สึกโกรธและโมโหจนลืมหืมไป เหมือนคนทั่ว ๆ ไปที่เวลาเมื่อไรมากระทบกระทั่งในสิ่งที่เราไม่ชอบ ก็มีมันแหละ ถ้าถามผมในความคิดนะผมไม่เคยมีอยู่เลยว่าจะไปทำร้ายเขายังไงเขาเป็นภรรยา ก็ยังรักเขาใช้ใคร

ที่ไหนละ ” (95-101) (M10)

การให้ความหมายต่อการถูกระทำ ความรุนแรงด้านร่างกายของผู้ให้ข้อมูลเป็นการให้ความหมายต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาที่ถูกสามีกระทำ ความรุนแรงทางร่างกายนั้น ส่วนใหญ่ให้ความหมายต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองว่าเป็นเวรกรรม เป็นการคุกคามความสุขและเป็นฝันร้ายในชีวิต ส่วนการให้ความหมายของการกระทำ ความรุนแรงในมุมมองของผู้กระทำ ความรุนแรงพบว่าผู้กระทำ ความรุนแรงให้ ความหมายต่อการกระทำ ความรุนแรงด้วยการทำร้ายร่างกายภรรยาตามทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงซึ่งมีอิทธิพลมากต่อการเกิด ความรุนแรงระหว่างสามีและภรรยา ผู้ชายเชื่อว่าการใช้กำลังเป็นสิ่งจำเป็นในการแก้ปัญหา เป็นการกระทำที่ช่วยหยุดยั้งเหตุการณ์ พฤติกรรมที่ไม่พอใจภรรยาที่เกิดขึ้น เป็นการอบรมสั่งสอนภรรยาให้รู้สึกตัว คิดได้ ให้หลบจำและหยุดพฤติกรรมที่ทำให้ผู้กระทำ ความรุนแรงรู้สึกหงุดหงิดรำคาญใจ อีกมุมมองหนึ่งมองว่าขณะที่กระทำพฤติกรรมนั้น เป็นการกระทำรุนแรงต่อภรรยาที่เป็นความลืมหุนไปชั่วขณะของตนเองโดยส่วนใหญ่มีความรู้สึกสำนึกผิดในการกระทำที่ผ่านมา

ส่วนที่ 3 ประสพการณ์การกระทำรุนแรงทางร่างกาย

ประสพการณ์การกระทำ ความรุนแรง ได้แก่ สาเหตุของการเกิด ความรุนแรง รูปแบบ ความรุนแรง วิธีการจัดการกับปัญหาและผลกระทบของ ความรุนแรงต่อคู่สมรสของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาที่ถูกสามีกระทำ ความรุนแรงด้านร่างกายและผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสามีที่ทำร้ายร่างกายภรรยา มีรายละเอียดดังนี้

สาเหตุของการเกิด ความรุนแรง

เมื่อกล่าวถึงสาเหตุของ ความรุนแรงนั้น ทัศนคติของคนส่วนใหญ่มักจะมองว่าเป็นเรื่องของคนสองคนที่ตกลงใช้ชีวิตคู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยา ย่อมหนีไม่พ้นเรื่องของการกระทบกระทั่ง เรื่องความขัดแย้งซึ่งถูกมองว่าเป็นเรื่องของลึนกระทบฟัน ย่อมเกิดขึ้นได้และส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเป็นการเฉพาะ หากแต่มีหลายสาเหตุร่วมกันนับตั้งแต่ปัญหาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชายหญิงไม่เท่าเทียมกันได้รับอิทธิพลจากสังคม เศรษฐกิจ รวมทั้งความเชื่อ วิถีปฏิบัติด้านจารีตประเพณีและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาในแต่ละชุมชน อีกทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ลักษณะนิสัยใจคอ รวมถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของคู่สมรส เช่น การดื่มสุรา การใช้ยาเสพติด การเล่นเกมพนัน เป็นต้น

มุมมองของภรรยาที่ถูกกระทำความรุนแรง

จากการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาผู้ถูกกระทำความรุนแรง พบว่าสาเหตุของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในชีวิตคู่ ซึ่งบางคู่มีได้มีเพียงสาเหตุเดียวเกิดจากหลายสาเหตุประกอบกัน สรุปได้เป็นประเด็นคือสาเหตุเกิดจากพฤติกรรมของคู่สมรส คู่สมรสส่วนใหญ่ตีสมรส พฤติกรรมด้านชู้สาว การนอกใจ เล่นการพนัน มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ รวมถึงการโต้เถียง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการตีสมรส เป็นปัจจัยหนึ่งที่ภรรยาผู้ถูกกระทำความรุนแรงกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุทำให้เกิดการกระทำรุนแรงต่อตนเองเพราะมองเห็นเป็นรูปธรรมได้ชัดเจนกว่า ถึงแม้ว่าอาจเกิดจากสาเหตุอื่นร่วมด้วยก็ตาม ดังเช่นคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลบางรายดังนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกกระทำความรุนแรง

" คิดว่าเหล่าเป็นสาเหตุที่ทำให้ตบตีเรา เวลาเหล่าเข้าปากก็ต้องคอยระวังตัว ไม่พูดอะไรมากจะได้ไม่เกิดเรื่อง บางครั้งเวลาทะเลาะกันเรื่องอะไรก็ไม่ตบตีกัน ได้แต่พูดเสียงดัง ด่าบ้าง ไม่ค่อยได้ตบตีกัน แต่ถ้ามีเหล่าด้วยละก้อมักจะเจ็บตัวทุกที " (184-187) (FM1)

" ปกติเขาก็เป็นคนอารมณ์ดี ไม่มีอะไร แต่ถ้ากินเหล้านิสัยเปลี่ยนเลย อารมณ์ร้าย มีอะไรอยู่ใกล้ ๆ ขว้างได้ขว้างเลย.(46-48) เขาตีมา ก็เกิดเถียงกัน ก็เถียงกันไปเถียงกันมากก็เกิดอารมณ์ขึ้น ก็ใช้ของเขี่ยง ตอนนั้น ฉันรู้สึกเสียใจมาก " (56-59) (FM10)

2. พฤติกรรมด้านชู้สาวและการนอกใจ เป็นเหตุผลหนึ่งที่ผู้หญิงไทยโดยทั่วไปจะไม่ยอมให้สามีของตนเองไปมีผู้หญิงอื่น จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เป็นจุดเริ่มต้นของการทะเลาะเบาะแว้งกันที่เกิดขึ้นในชีวิตคู่จนนำไปสู่การกระทำรุนแรงทำร้ายร่างกายกัน ดังเช่นคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาบางรายต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกกระทำความรุนแรง

" กรณีที่ติดผู้หญิง เราไปพูดไปแทงใจดำมัน ไปด่าไปทะเลาะมัน มันก็จะมีอาการจะเป็นช่วงที่ติดเที่ยว (93) มันไร้สาระ บางทีเวลาเขาติดผู้หญิงมา เราไปได้ยินเข้าเราก็มาว่า แล้วเขาก็เหมือนกลบเกลื่อนว่าไม่ใช่ ก็เกิดการทะเลาะกันขึ้นมา เกิดการตบตี ลงมือกัน " (97-99) (FM2)

" เขาก็ไปกินเหล้าที่ร้านอาหาร .เรื่องอะไรก็ทนได้ แต่เรื่องผู้หญิงพี่น้องทนไม่ได้ พอพี่ไปก็เจอแฟนพี่กับผู้หญิงหน้าตาดี .เราก็อารมณ์ขึ้น พี่ก็พูดไม่เพราะแล้วมันก็ไล่พี่กลับ มันไม่กลับ ก็ทะเลาะกัน...พอมายังบ้านก็ตีกัน ลงไม้ลงมือกัน " (143-150) (FM7)

3. การเล่นการพนัน เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สามีและภรรยาทะเลาะกัน เนื่องจากมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องเศรษฐกิจในครอบครัว จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาจะนึกถึง

เรื่องของการใช้จ่าย การเก็บออมเงินเพื่อครอบครัวเป็นสำคัญ ส่วนสามีต้องการแสดงถึงอำนาจ และใช้กำลังต่อภรรยา เพื่อจะได้เงินมาสนองความต้องการของตนเอง จึงเป็นมุมมองที่แตกต่าง กันทำให้ต้องทะเลาะกัน ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้ว่า

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

" สาเหตุเขาเที่ยว เที่ยวไป.เล่นไป ก็กินเหล้าเป็นบางครั้งแต่เรื่องเล่นนี้เขาจะไปประจำ ถ้าเล่นนะ เขาจะไปทีนี่เป็นครั้งเดือนนะ ไปแล้วไม่กลับบ้านไปอยู่กับเพื่อนเลย เขาไปทั่ว ไม่หยุด เฉพาะนะ เดินสายเล่นทุกจังหวัด ที่ไหนมีเล่นก็ไป.เขาไปทั่วเลย พอเงินหมดเขาก็มาขอเงิน เราไม่ให้.ไม่มีให้ก็ลงมือทำร้ายแล้ว " (79-86) (FM8)

4. ความยากจนและความผิดเคืองทางเศรษฐกิจ เป็นสาเหตุที่นำไปสู่ปัญหาทางด้าน เศรษฐกิจมักเป็นสาเหตุที่พ่วงมากับสาเหตุอื่นๆ เช่นการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การอ้าง สาเหตุความรุนแรงในครอบครัวว่าเกิดจากความผิดเคืองทางเศรษฐกิจเป็นสาเหตุที่กล่าวอ้างได้ ง่ายและเป็นที่ยอมรับว่าเพราะจนก็เลยทะเลาะกัน เพราะจนจึงทำให้เครียด บางครั้งปัญหาอาจ เริ่มจากจุดใดจุดหนึ่งเท่านั้น แต่เนื่องจากชีวิตคู่เป็นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด ปัญหาหนึ่งก็จะ เชื่อมโยงไปสู่ปัญหาอื่นเป็นลูกโซ่ จากความขัดแย้งเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ไม่ดี และมีการใช้ความรุนแรงในที่สุด ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลบางรายดังนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

" เรื่องเงินทองก็มีบางเวลาที่ต้องใช้เงินขึ้นมาแล้วไม่มี ก็พาลทะเลาะ เป็นเรื่องเป็นราว กัน ช่วงที่ลูกยังเล็ก ๆ เงินทองมันไม่มีจะใช้ ขัดสนไปหมด เราก็เครียด พอเราเถียง เราด่ากันมาก ๆ มันก็ทำให้เรามีอารมณ์ขึ้นมา ก็ยังสติไม่ได้สิ.ที่นี้ก็มีลงไม้ลงมือ ตบตีเรา.อีกแล้ว "(29-30) (FM9)

5. การโต้เถียง บ่นว่า จากการศึกษาคำให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาพบว่าการโต้เถียง บ่นว่านั้น เป็นปัจจัยเสริมอีกอย่างหนึ่ง ที่ทำให้อารมณ์ของทั้ง 2 ฝ่ายรุ่มร้อนขึ้น จนนำไปสู่เหตุการณ์ที่กระทำ รุนแรงต่อกัน ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

" เราเถียงเขาเขาก็มีอารมณ์ อารมณ์มันแรงขึ้น ก็โดนตบ ผัวะ 2 ผัวะ ฉันคิดว่ามันเป็น อารมณ์ชั่ววูบของเขา บางทีฉันก็ด่าย้อนกลับไป พอเราด่าเขาก็เอาและ.เกิดเรื่องทันที ถ้าด่าไป เขาโมโหก็เหมือนไฟจุด ก็จะตีกัน.ปัญหาที่เกิดขึ้นเท่าที่สังเกต ยิ่งไปเถียง มันก็จะเกิดอารมณ์กัน มากขึ้น " (99-121) (FM3)

มุมมองของสามีที่กระทำความรุนแรง

สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสามีผู้กระทำความรุนแรง จากการสัมภาษณ์พบว่าสาเหตุของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในชีวิตคู่ มีสาเหตุเช่นเดียวกับที่ภรรยาผู้ถูกกระทำให้สัมภาษณ์ ซึ่งบางคู่ก็มีได้มีเพียงสาเหตุเดียวแต่อาจเกิดจากหลายสาเหตุประกอบกัน ซึ่งสรุปได้เป็นประเด็นกล่าวคือสาเหตุเกิดจากพฤติกรรมการดื่มสุราของตนเอง พฤติกรรมด้านการนอกใจ เล่นการพนัน มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ รวมถึงการโต้เถียงเช่นเดียวกัน

1. พฤติกรรมการดื่มสุรา ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่กล่าวว่า การดื่มสุราเป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว เพราะทำให้ตนเองขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่มีสติ การควบคุมตัวเองลดลง จึงทำให้กระทำความรุนแรงต่อภรรยา ดังเช่นคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" รู้สึกตึง ๆ มาด้วย(หัวเราะ) ดื่มมาด้วย มาถึงเขาก็ป่นว่า ๆ ๆ อย่างโน้นอย่างนี้ ผมก็รู้สึกหงุดหงิด โมโห ผมก็เลยตบหน้าและก็มีผลักเขาไป เขาก็หงายท้องไปเลยคือ ผมระงับสติอารมณ์ไม่ได้ ก็เลยทำลงไป แต่พอผมสร้างมา พอมานั่งคิดถึงตอนนั้น ตอนนั้นที่ทำไปเพราะมันมีน ๆ นะสิ เมื่อดูด้วย ก็ม ๆ มา. (36-45) ปกติถ้าไม่ดื่มก็ไม่มีอะไร เขาว่า ก็เขาดูดี ต่างคนต่างเดินหนีไป." (58-61) (M4)

" ผมก็รู้ว่าเขาไม่ชอบให้ผมกินเหล้า แต่ผมก็อยากให้เขาเงียบๆเสียงลงหน่อยตอนผมกินเหล้าที่ไร พอเกิดอารมณ์ขึ้นมามันก็จะยังไม่อยู่ แต่ผมก็พยายามไม่ลงไม่ลงมีอะไรนะ จะมีก็ตอนที่ผมกินเหล้าแล้วมาชวนทะเลาะ มันก็จะยังไม่อยู่ก็มีลงไม่ลงมีอะไรทุกที. (50-56) เรื่องเหล่านี้แหละเป็นสาเหตุใหญ่เลย " (82-84) (M9)

2. พฤติกรรมด้านชู้สาวและการนอกใจ เป็นอีกเหตุผลหนึ่งของจุดเริ่มต้นในการทะเลาะเบาะแว้งขึ้นระหว่างสามีและภรรยา จากการให้ข้อมูลของสามีพบว่าภรรยาจะมีความรู้สึกโกรธเมื่อพบเหตุการณ์ที่มีลักษณะของการนอกใจภรรยา เกิดความระแวงสามี จนนำไปสู่การกระทำรุนแรงทำร้ายร่างกายกัน ดังเช่นคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสามีบางรายต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" สาเหตุจากเรื่องผู้หญิง ผมเจ้าชู้ครับ อย่างที่บอกนั่นแหละครับ พอเขารู้เขาก็โวยวายไม่ฟังอะไรทั้งสิ้น.เอาให้ละไว้ก่อน อย่างอื่นค่อยว่ากันทีหลัง พอโดนว่ามาก ๆ ขึ้น อธิบายอย่างไรก็ไม่ฟัง ผมก็ยังอารมณ์ไม่อยู่สิ " (80-84) (M6)

" เขาไปเจอสลিপชื่อของที่ผมซื้อให้ฝ่ายโน้น เขาเห็นเข้า เขาก็นั่งทั้งวัน ไม่พูด ไม่จา เขาโมโห ผมเองก็เห็นว่ามันก็สมควรที่จะโมโหนะ (พูดน้ำเสียงจริงจังปนอึด ๆ) วันนั้นเขาไปงาน

กับผม.(139-142) ปัญหาภายนอก ก็เรื่องของมีเมียน้อยนี้แหละ ทำให้อีกฝ่ายรับไม่ได้ ก็เลยทะเลาะกันเป็นเรื่องที่เกิดความรุนแรงโดยเฉพาะในความรู้สึกของผู้หญิงนะ ” (180-183) (M9)

3. การเล่นการพนัน ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสามีที่กระทำรุนแรงบางรายพบว่าการเล่นการพนันเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของการเริ่มต้นทะเลาะเบาะแว้งจนนำไปถึงการกระทำรุนแรงขึ้นระหว่างตนเองกับภรรยา ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

“ อีกเรื่องที่จะทะเลาะกันและเป็นประเด็นเลยก็คือผมเองยอมรับนะว่ามีการเล่นพนัน บอล แต่ผมจะไม่เคยไปเอาเงินของเขามาใช้เลย เขาก็จะว่าผมในเรื่องนี้ ผมเองก็บอกเขาว่าพยายามอยู่ (หัวเราะ) พอดูตมาก ๆ ก็ชักจะโมโห อีกอย่างเรารู้สึกหงุดหงิดด้วยก็ยังไม่อยู่ดี ไม่หยุดพูดซะที ก็เลยลงมือเพื่อให้เขาหยุด ” (166-169) (M1)

4. ความยากจนและความผิดเคืองทางเศรษฐกิจ ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสามีกล่าวว่า ความยากจนและความผิดเคืองทางเศรษฐกิจเป็นสาเหตุที่ทำให้ครอบครัวทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อยครั้ง เกิดความเครียด จากความขัดแย้งเล็ก ๆ น้อย ๆ ในเรื่องลูกก็ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ไม่ดีต่อกันระหว่างสามีและภรรยา จนมีการใช้ความรุนแรงในที่สุด ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลบางรายดังนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

“ ต่างคนต่างเหนื่อย ลูกกลับจากโรงเรียน เราก็เหนื่อย งานก็ยังไม่เสร็จ รู้สึกเหนื่อยก็เกิดหงุดหงิดใส่กัน ช่วงลูกเล็ก ๆ เป็นบ่อย.จะเป็นเรื่องเงินทองมากกว่า. ข้าวของแพงขึ้น เงินไม่ค่อยเหลือ ไม่พอใช้ ก็เครียดเหมือนกัน ก็ทะเลาะกันอีกแล้ว ” (64-71) (M5)

5. การโต้เถียง บ่นว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสามีให้ข้อมูลตรงกันว่า การโต้เถียง บ่นว่านั้นเป็นปัจจัยเสริมอีกอย่างหนึ่ง ที่ทำให้อารมณ์ของทั้ง 2 ฝ่ายร้อนรนขึ้น จนนำไปสู่เหตุการณ์ที่กระทำรุนแรงต่อกัน ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

“ แพนจะปากเก่ง ด่าเก่ง เขาก็จะบ่นว่าเวลาผมกลับมาจากทำงานข้างนอก เขาก็จะบ่นว่าไปทำอะไรมาเสียผ้าเปื้อนเปรอะหมด.เขาชอบบ่น ด้วยความที่ขี้บ่น บ่นโน่นบ่นนี้ตลอด เราก็รู้สึกรำคาญ พุดมาก ๆ เขาก็พาลทะเลาะกันอีกแล้ว.แต่มาช่วงหลังนี้แหละปากเก่ง บ่น ด่าว่าทุกวันเลย จนเรารู้สึกรำคาญ.มันรู้สึกพุดไม่เข้าหูมาก ๆ อารมณ์ร้อนทันที ยังไม่อยู่ ผมก็รู้ตัวนะ แต่ผมก็อยากจะให้เขาหยุดบ่น หยุดด่าบ้าง ” (53-70) (M4)

จากข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลทั้งสองฝ่ายคือภรรยาผู้ถูกระทำ ความรุนแรงและสามีผู้กระทำความรุนแรงพบว่า สาเหตุของการเกิด ความรุนแรงเกิดจากผู้กระทำความรุนแรงดื่มสุรา มีพฤติกรรมขู่สาวนอกใจภรรยา เล่นการพนัน เกิดความเครียดจากปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว และจากการโต้เถียง บ่นว่า สาเหตุของความรุนแรงที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเกิดจากปัจจัยที่ สลับซับซ้อนหลายรูปแบบ ต่างมุมมอง ต่างสาเหตุและต่างปัจจัย รวมทั้งความเชื่อ จารีตประเพณี และวัฒนธรรมล้วนเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ความรุนแรงยังคงดำเนินอยู่ต่อไป ปัจจัยที่ สำคัญคือบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงและผู้ชายในแต่ละสังคม รวมทั้งความเชื่อของผู้ชาย ที่ว่าความรุนแรงเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในครอบครัวได้วิธีหนึ่ง ก็เป็นสาเหตุที่ทำให้ การกระทำรุนแรงในครอบครัวยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

รูปแบบความรุนแรง

เป็นการกระทำรุนแรงต่อภรรยาด้านร่างกายด้วยวิธีการต่าง ๆ จากการให้สัมภาษณ์ของ ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาที่ถูกกระทำ ความรุนแรงพบว่าการกระทำรุนแรงในรูปแบบที่หลากหลาย ในการทำร้ายร่างกาย โดยส่วนใหญ่ใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการกระทำรุนแรง ได้แก่ การตบ ต่อย เตะ ถีบ บีบคอ ทบตีด้วยวัตถุ ขว้างปาข้าวของทำให้บาดเจ็บ ซึ่งสามารถจัดรูปแบบ ความรุนแรงได้ดังนี้

มุมมองของภรรยาที่ถูกกระทำ ความรุนแรง

1. ใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการกระทำรุนแรง เป็นรูปแบบความรุนแรงที่เกิดขึ้น มากที่สุดของผู้ให้ข้อมูลทุกราย ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

“ ตบตี ถีบตบหน้า ทุกครั้งที่มีการทะเลาะกัน (29).ฉันกำลังหุงข้าวมันก็เข้ามาบีบคอ ”

(31) (FM1)

“ มักจะโดนตบหน้า บ้างก็โดนขว้างใส่ (57) ทำร้ายร่างกายครั้งแรกตอนหัวค่ำ .บางที่ เขาโมโห ทะเลาะกันเขาก็ดี ใช้มือฟาด ต่อย ” (77-78) (FM3)

2. ใช้วัตถุทำให้บาดเจ็บ เป็นรูปแบบความรุนแรงอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้ให้ข้อมูลใช้สิ่งของที่ มีอยู่ใกล้ตัวในขณะที่เกิดเหตุการณ์นั้น ทำร้ายร่างกายกัน ดังตัวคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

“ เขาเองก็โมโหร้ายเหมือนกัน.ส่วนใหญ่จะเป็นใช้ของขว้างใส่ เขวี้ยงของทิ้ง ทำลาย ข้าวของบ้านตัวเอง ” (92-95) (FM8)

“ เขาเคยโมโห ใช้ขวานขว้างกระทบพื้นแล้วกระเด็นใส่ฉันที่เท้า โดนนิ้วเท้า 2 นิ้วต้อง ไปเย็บ ” (41-42) (FM10)

มุมมองของสามีที่กระทำความรุนแรง

1. ใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการกระทำรุนแรง จากการศึกษาพบว่ารูปแบบความรุนแรงที่เกิดขึ้นมากที่สุดของผู้ให้ข้อมูลทุกรายคือการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการกระทำรุนแรงต่อภรรยา ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" เราจะเถียงว่า ที่เวลาแก่ละ (เสียงสูง) แว้ดขึ้นมา อารมณ์เรามันก็เลยพุ่งบ้าง ก็ผลักและตบเขา " (117-118) (M1)

" ผมชักเริ่มรำคาญมาก ก็พยายามบอกให้เขาหยุดพูดซักที เขาก็ไม่ฟัง ผมเลยผลักอกเขาไป ตบหน้าเขาไปด้วยเพื่อให้หยุด..." (72-74) (M10)

2. ใช้วัตถุทำให้บาดเจ็บ จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสามีใช้สิ่งของที่มีอยู่ใกล้ตัวในขณะที่เกิดเหตุการณ์นั้นเช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาให้สัมภาษณ์ ร่วมกับการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายทำร้ายกระทำความรุนแรง ดังตัวคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" ผมชกท้องเขาหลายหมัดเลย แล้วก็กระแทก เขาล้มลงนอนกับพื้น.(104-106) มันเป็นจังหวะที่ผมใช้แฮนด์รถจักรยานที่ซื้อใหม่จะฟาดไปกับโต๊ะแต่เขาเอาแขนมาปกป้อง สะบัดมาตรงกันพอดีเลยทำให้โดนไปที่ข้อศอกเขา ทำให้เขาแขนหัก " (116-119) (M6)

" ครั้งที่ทะเลาะกันแรงสุด ก็คือตอนที่เรารู้ว่ามีคนขโมยเงิน ตอนนั้นผมเมา เขาก็ด่าเสียงดังไม่หยุด ต่างคนต่างก็มีมืออยู่ใกล้ ๆ ก็เลยฟันกันมีแผลทั้งคู่ " (128-133) (M9)

วิธีการทำร้ายร่างกายที่ผู้กระทำความรุนแรงใช้มี 2 วิธีคือการใช้อวัยวะของร่างกายทุบตบ ตี ฟาด ผลัก เตะ ต่อย ถีบภรรยาและการใช้อาวุธ อุปกรณ์ที่ใกล้มือหรือหยิบฉวยได้ง่ายในขณะนั้นทำร้ายร่างกายภรรยา

ผลกระทบของความรุนแรง

มุมมองของภรรยาที่ถูกกระทำความรุนแรง

จากการศึกษาพบว่ากรณีที่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาที่ถูกกระทำความรุนแรงด้านร่างกายนั้น ก่อให้เกิดผลกระทบซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ ผลกระทบทางด้านจิตใจสังคม ผลกระทบด้านร่างกาย และผลกระทบด้านสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลกระทบทางด้านจิตสังคม

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกิดความรู้สึก อารมณ์และจิตใจที่หลากหลาย ได้แก่ ความรู้สึกน้อยใจ เสียใจ อับอาย ไร้คุณค่า หวาดกลัว หวาดระแวง เครียด โกรธ อาฆาตแค้น รู้สึก

ถูกทรยศ สับสน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดที่พึ่ง การนำเสนอรายละเอียดของผลกระทบทางด้านจิตใจดังกล่าว มีดังนี้

1.1 ความรู้สึกน้อยใจ เสียใจ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูลทุกราย ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูล

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำ ความรุนแรง

" ป้าเสียใจ กินข้าวนี้เหมือนกินข้าวกับน้ำตา บางทีกินข้าวนี้ ป้ากินไม่ลงหรือกร้องไห้...เสียใจ (ร้องไห้ไป พุดไป) นั่งร้องไห้2คนกับลูกป้า ป้าเสียใจ.เขาร้ายจริง ๆ นะ คิดแล้วก็เสียใจ คนอื่นเขาดีแต่ทำไมชีวิตเราถึงเป็นอย่างนี้ก็ไม่รู้ " (157-161) (FM8)

1.2 ความรู้สึกอับอาย เกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ ผู้ให้ข้อมูลบางราย เกิดความรู้สึกอับอายเนื่องจากพฤติกรรมที่ไม่ดีของสามี

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำ ความรุนแรง

" อายเค้า.ที่มีผิวมีพฤติกรรมอย่างนี้ ป้าไม่เคยพุดให้ใครฟังเลยนะ ไม่เคยเล่าให้คนรอบข้างรู้เลย " (163-165) (FM5)

ผู้ให้ข้อมูลรายนี้มีความรู้สึกอับอายเนื่องจากคิดว่าผู้อื่นต้องประณาม ต่ำหนิว่าเป็นภรรยาที่ประพฤติตัวไม่ดีจึงถูกสามีกระทำรุนแรง ดังคำกล่าวที่เธอเล่าว่า

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำ ความรุนแรง

"...แต่ก็ไม่รู้จะทำยังงัยดี ทะเลาะกันเนี่ย หนูก็รู้สึกอายเขาเนาะ เวลาที่โดนมันทำร้ายเนี่ย คนอื่นเขาคงคิดว่า ทำอะไรไม่ดี มันคงจะด่าเค้า(สามี) หรือมันชี้เกียจถึงโดนสามีตบตีเอาเนี่ย พอจะไปพุดให้ใครฟังก็รู้สึกอิกว่า มันเป็นเรื่องของผิว ๆ เมีย ๆ ใครเขาจะยื่นมือมาช่วยเหลือ" (144 - 148) (FM2)

1.3 ความรู้สึกไร้คุณค่า ผู้ให้ข้อมูลบางรายเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายนี้ เธอกล่าวว่า

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำ ความรุนแรง

" เราารู้สึกว่า.ชีวิตเราทำไมต้องมาเจอแบบนี้ ต้องมาลำบาก ถูกทำร้าย ไม่มีอะไรดีขึ้นเลยมีแต่แย่. เหมือนกับว่า ชีวิตเราไม่มีความหมายอะไรเลย ไม่มีความสุขมีแต่ความร้ายแรงเข้ามาในชีวิต.ชีวิตคู่คนอื่นเขามีความสุขแต่ทำไมของเรามันไม่เหมือนเค้า." (170-175) (FM8)

1.4 ความรู้สึกหวาดกลัว หวาดระแวง ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ผู้ให้ข้อมูลบางรายจะเกิดความรู้สึกหวาดกลัว หวาดระแวงในขณะที่เห็นหน้าสามี เวลาที่ทะเลาะเริ่มมีเสียงดังขึ้น หรือได้ยินเสียงรถยนต์ เปิดไฟส่องเข้ามาถึงบ้าน ดังเช่นผู้ให้ข้อมูลรายนี้เธอกล่าวว่า

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกกระทำความรุนแรง

" รู้สึกเซ็งกลัว เวลาที่ทะเลาะกัน เวลาเริ่มเสียงดัง หนูรู้สึกกลัวมาก คิดต่อไปเลยว่า เราจะทำอะไรเราอีกเนี่ย มันระแวง. แต่ถ้าไม่ทะเลาะไม่ระแวงก็อยู่ตามปกติแต่พอเริ่มเสียงดัง. เอาอีกแล้ว. กลัวมาก " (201-205) (FM6)

1.5 ความเครียด เป็นความรู้สึกหนึ่งที่ทำให้ข้อมูลส่วนใหญ่เกิดขึ้น ดังตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลบางรายต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกกระทำความรุนแรง

" ทำให้เราเครียด สมองเรานี้. พอเห็นเขาเข้ามา เราเริ่มเครียดและ เริ่มต้องหายใจเครียด นอนไม่หลับนะ เป็นคืน ๆ นะ ... เรื่องงานบางครั้งทำไม่ไหวเลย " (268-272) (FM5)

1.6 โกรธ โมโห ตอบโต้คืนด้วยการทำร้ายร่างกาย เป็นอีกความรู้สึกหนึ่งที่ทำให้ข้อมูลตอบสนองต่อการถูกสามีกระทำรุนแรง ดังตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลบางรายต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกกระทำความรุนแรง

" เขาตีด้วยขวดน้ำปลา. หัวแตก ก็ไปเย็บแผลที่อนามัย เราก็โมโห ก็ใช้มีดฟันเขาเลย เอาคืน... ก็ไปเย็บด้วยกันทั้งคู่ " (31-34) (FM9)

" ตอนที่ทะเลาะกันนะ มันเหมือนอีกคนนึงนะ. เหมือนมันไม่ใช่ตัวเรา มันเหมือนเป็นคนอื่น ก็อยากโต้ตอบ อยากจะตี มันเป็นคนอื่นแล้ว ถ้าฆ่าได้ คงฆ่า ถ้าเป็นผักเป็นปลาเนี่ย.. ฆ่าเลย " (110-117) (FM10)

1.7 รู้สึกถูกทรยศ ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งเมื่อทราบว่าสามีมีพฤติกรรมนอกใจ เธอจึงมีความรู้สึกคล้ายถูกทรยศหักหลังในความรัก ความซื่อสัตย์ที่มีต่อกัน ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกกระทำความรุนแรง

" ทะเลาะกัน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของความเจ้าชู้ หนูรู้สึกรับไม่ได้กับการมีผู้หญิงคนอื่นของเขานะ มันเป็นการเหมือนถูกหักหลังเราทำดีที่สุดกับเขาแล้ว เขาไม่น่าจะมาทำอย่างนี้กับเรามาก่อน น่าจะทำกับเราดี ๆ " (231-235) (FM6)

1.8 ความรู้สึกสับสน ผู้ให้ข้อมูลบางรายใคร่ครวญ ทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกิดความรู้สึกสับสนในการเลือกวิธีจัดการกับปัญหา ระหว่างความคิดอยากที่จะแยกทางกับสามี แต่ขณะเดียวกันมีความคิดที่อาจได้รับมาจากอิทธิพลของสังคมไทยว่าผู้หญิงที่มีครอบครัวแล้วไม่ควรหย่าร้าง ดังตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลรายนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

“ อารมณ์มันสับสนนะ ว่าอยู่ดี หรือไม่อยู่ดี ทำไมต้องทนนะ ถ้าไม่มีเขาคนเดียวเลยนะ ฉันคิดเลยนะว่าเราเลี้ยงตัวเราเองได้ คงสบายกว่านี้เราไม่ต้องมาดูแลเขา ทุกวันนี้เขาก็ไม่ได้มาช่วยเรา. แต่พอมาคิดอีกที...ก็เราเลือกเขามาแล้วนะ มีอะไรก็ช่วยกันทำ มีน้ำพริกก็กินน้ำพริก แต่ขออย่างเดียวอย่ากินเหล้าแค่นี้ก็พอ เราก็ทำใจรับได้นะ ” (138-146) (FM10)

ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดที่พึ่ง เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูลที่ไม่สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้และขาดแหล่งสนับสนุนทางสังคมในการช่วยเหลือ ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

“ เวลาทะเลาะกัน ไม่อยากอยู่นะ อยากจะไปให้พ้น อยากจะอยู่กับพ่อแม่ แต่พ่อแม่ก็ตายไปแล้ว จะไปอยู่กับคนอื่น ก็ไม่รู้จะไปไหนจะไปอยู่กับใครละ ก็จำใจอยู่ ไม่มีที่ไป พี่น้องก็อย่างนั้นแหละ ไม่เหมือนพ่อเหมือนแม่เรา ช่วยเหลือเราไม่ได้หรอก ” (93-100) (FM3)

2. ผลกระทบด้านร่างกาย

จากการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาที่ถูกกระทำความรุนแรง พบว่าทางด้านร่างกายสิ่งที่เห็นได้ชัดเจน คือ มีบาดแผลฟกช้ำ แผลฉีกขาด กระดูกหัก กระดูกเคลื่อน ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลบางรายต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

“ ตบหน้าป้าเนี่ย หน้าเราหมดเลยนะ เขียวซ้ำ หน้าตาเราหมดเลย ดีเราออกไปไหนไม่ได้เลย ตาเนี่ยแดงแบบมันสะเทือน แดงเป็นสีเลือด ออกไหนไม่ได้เป็นอาทิตย์ ๆ เลย ” (159-163)(FM5)

“ เขาตีด้วยขวดน้ำปลา (ทำเสียงดังประกอบท่าทาง) หัวแตก ก็ไปเย็บแผลที่อนามัย... (41-43).เดือนที่แล้ว เขาเมามา ด่ากัน เกียงกัน มีปากเสียงกัน เขาก็คว้ามัดฟันป้าที่แขนนี้ย (ทำท่าชี้มาที่แขน มีรอยแผลเป็น) ” (51-53) (FM9)

“ตอนที่โดนฟาดด้วยเหล็ก แล้วหนูเอาแขนมารับแขนหักงัย ตอนที่มาเวรพี่นี่แหละ ครั้งนั้นรู้สึกว่ารุนแรงสุด เขาทั้งเตะ ต่อยมีหมดทุกรูปแบบ จนหนูคิดว่าหนูไม่รอดแน่.” (284-287) (FM6)

3. ผลกระทบด้านสัมพันธภาพกับสมาชิกในครอบครัว

ผลกระทบด้านสัมพันธภาพกับสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพและปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในครอบครัว ได้แก่สามี และบุตร จากการศึกษาพบว่าภรรยารู้สึก

เกลียดชัง หมดความรักใคร่ในตัวสามี ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศลดลง บุตรเกิดความเกลียดชังไม่อยากเข้าใกล้ ดังตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลรายต่อไปนี้

3.1 ความเกลียดชัง หมดความรักใคร่ในตัวสามี เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่ง เธอกล่าวว่า

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกกระทำรุนแรง

" แรก ๆ ยังไม่มีอะไรทำให้ไม่สบายใจ ก็มีสุขกันดี ขนาดจนอย่างไรก็ยังมีความสุขได้ มีอะไรก็กินอย่างนั้น แต่พอมีเรื่องทะเลาะกัน ก็เป็นเหมือนคนทั่วไป เวลาทะเลาะกัน มันจะเกลียดกันมากขึ้น ยิ่งแค้นยิ่งเกลียด ไม่เคยกินข้าวด้วยกันหรอก ใหม่ ๆ ก็กินข้าวด้วยกัน ปัจจุบันไม่อยากกินข้าวด้วย เบื่อหน้า " (67-71) (FM3)

3.2 ความรู้สึกทางเพศลดลง ผู้ให้ข้อมูลบางรายให้ข้อมูลหลังจากเกิดเหตุการณ์ทะเลาะเบาะแว้งกันแล้ว นอกจากความรู้สึกเกลียดชังในตัวสามีแล้วยังทำให้บางรายรู้สึกไม่อยากเข้าใกล้ ไม่อยากมีเพศสัมพันธ์กับสามี ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกกระทำรุนแรง

" เราหันหลังให้กันเลยนะ เวลาทะเลาะกันนะ มันไม่อยากเข้าใกล้ ไม่อยากอยู่ด้วย หน้ายังไม่อยากมองเลย เรื่องการหลับนอนด้วยกันนี่ไม่ต้องพูดถึงเลย พุดอย่างไม่วายนะ ไม่เคยมีอะไรกันเลย" (120-123) (FM9)

" บอกตรง ๆ นะตอนนี้ฉันไม่มีตราบนี้เลย เหมือนเราแยกกันอยู่ เรื่องการหลับนอนนี่ไม่มีเลย (พุดเสียงดัง) ฉันไม่มีความรู้สึกตราบนี้เลย.(27-30) ตอนก่อนยังคุยกันบ่อย ทำอะไรทำด้วยกัน มันยังไม่ถึงขนาดนี้นะ ตอนนี้มันมากนะ (พุดลากเสียง) ฉันรู้สึกเบื่อนาย ความห่วงใยลดน้อยลงจากเดิมมาก ๆ (51-54) ปัจจุบันถามว่านั่งกินข้าวด้วยกันมั๊ย มันทำให้ไม่มีเวลาตรงนั้น เกิดความเบื่อนาย ห่วงเหินกันไปหมด " (51-54) (FM10)

3.3 บุตรเกลียดชัง ไม่อยากเข้าใกล้ ผู้ให้ข้อมูลรายนี้ให้ข้อมูลว่าตั้งแต่เกิดเหตุการณ์ทะเลาะกับสามี ซึ่งบุตรของตนอยู่ในเหตุการณ์ด้วย ทำให้บุตรหมดความเคารพ ศรัทธาในตัวสามีของตน ดังคำกล่าวต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกกระทำรุนแรง

" ทำให้ลูกมีความคิดที่ไม่อยากได้जेजेได้जेพอแบบนี้ เขาเกลียด พุดตรง ๆ เลยนะ หมอ ตอนนี้เขาไม่เคยเรียกพ่อเลย จะเรียกตาน้องพี่ เขาเกลียดมากตั้งแต่ตอนที่เอาผู้หญิงมานอนด้วยบนบ้านแม่เขา แล้วลูกก็ไปอาละวาดทะเลาะกัน ไม่รู้ว่าอีทำไหน ตั้งแต่บัดนั้นมา ลูกมันก็จำฝังใจเลย มันก็ไม่เรียกพ่อ ไม่เข้าหาพ่อเขาอีกเลย " (208-214) (FM8)

ผลกระทบของความรุนแรง

มุมมองของสามีที่เป็นผู้กระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยา

สำหรับผลกระทบของความรุนแรงต่อคู่สมรสที่เกิดขึ้นในมุมมองและความคิดของสามีผู้กระทำความรุนแรงด้านร่างกายต่อภรรยา จากการศึกษาพบว่าการที่ตนเองกระทำความรุนแรงด้านร่างกายนั้น ก่อให้เกิดผลกระทบซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือส่วนใหญ่มีผลกระทบทางด้านจิตสังคมเป็นอันดับแรก ผลกระทบด้านสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส รวมถึงสมาชิกในครอบครัว และมีผลกระทบด้านร่างกายตามลำดับ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลกระทบทางด้านจิตสังคม ผู้ให้ข้อมูลแทบทุกรายจะมีความรู้สึกเครียด

หวาดระแวง หุดหิด รู้สึกผิดและละอายต่อการกระทำของตนที่เกิดขึ้นมาแล้วนั้น รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1.1 ความรู้สึกเครียด หุดหิด เป็นความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ทั้งสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและกังวลกับผลที่จะตามมาในอนาคต ดังตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

“ ทะเลาะกันแล้วมีผลกระทบอะไรนะหรือ ก็มีบ้างสำหรับตัวผม ผมก็จะรู้สึกหุดหิด ไม่ชอบเลย เครียดด้วย รู้สึกว่าทำไมต้องเป็นอย่างนี้ อยู่ด้วยกันดี ๆ ไม่ได้หรือ รู้สึกเหนื่อยใจจริง ๆ นะ ” (162-165) (M2)

“ สำหรับตัวผมก็คงจะเรื่องจิตใจเป็นส่วนใหญ่ มันเครียด เหนื่อยใจและก็ไม่อยากให้มันเกิดหรอก ทำให้บางครั้งมันอึดอัดนั้นจะทำอะไรนี้ต้องคิดอีกว่าเขาจะคิดมากอะไรอีกมัยเนี่ย (หัวเราะ) ” (114-116) (M10)

1.2 ความหวาดระแวงต่อคู่สมรส เป็นความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูลบางรายเกิดความระแวงภายหลังจากเวลาผ่านไปแล้วในช่วงหนึ่ง ความรู้สึกนี้ยังคงอยู่เมื่อเวลาผ่านไปกลัวว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นเดิมอีก

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

“ สำหรับภรรยาผม เขาก็เจ็บตัวสี หน้าตาแดง ด้านจิตใจก็รู้ว่าเขาเครียด ไม่มีความสุข ทำให้เกิดความระแวงต่อกัน เขาระแวงผม ไม่ค่อยไว้วางใจผมหรอก ทั้ง ๆ ที่ผมก็เคลียร์กันไปแล้ว แต่เขาก็กังขังระแวงผมไม่ได้ยุติ ” (200-203) (M7)

“ ก็มีครับ สำหรับภรรยาผม เขาก็เจ็บตัวสี ด้านจิตใจก็รู้ว่าเขาเครียด ร้องไห้ ปกติจิตใจน้อยอยู่แล้ว ก็คงคิดมากเข้าไปอีกแน่ ไม่มีความสุข ทำให้เกิดความระแวงต่อกัน กลัวทำอะไรที่เขาคิดมากโดยไม่รู้ตัวนะ ” (109 -113) (M10)

1.3 ความรู้สึกผิด เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูลบางราย เมื่อเหตุการณ์สงบลงแล้วผู้ให้ข้อมูลรายนี้กล่าวว่า

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" เราทำไป เราก็นึกเสียใจ เสียใจที่ตัวเองทำ รู้สึกผิดเหมือนกันที่ไปทำร้ายเค้า ก็ตั้งใจว่าจะพยายามระงับสติอารมณ์ให้มากกว่านี้ ไม่ต้องการให้เกิดเรื่องแบบนี้อีก มันเครียดและอึดอัดนะเวลาที่ทะเลาะกันเนี่ย " (122-127) (M1)

" ผลกระทบที่เกิดขึ้น ส่วนตัวผมเอง ก็รู้สึกผิด ที่ไปทำร้ายร่างกายเขา รู้สึกละอายเมื่อมาคิดได้ทีหลัง แต่ก็คิดและตั้งใจว่าจะไม่มีการทำร้ายร่างกายกันอีกแล้ว " (89-93) (M3)

1.4 ความรู้สึกอับอาย ผู้ให้ข้อมูลบางราย เกิดความรู้สึกอับอายกับเหตุการณ์ของการทะเลาะที่เกิดขึ้น ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" ในเรื่องงานไม่ได้ทำให้ผมหยุดทำงานนะ หรือทำงานไม่ได้แต่จะเป็นลักษณะที่ต้องใช้พลังงานมากขึ้น คือต้องทำหน้าที่ซื้อ หลอกลูกค้าแก่งทำเป็นไม่มีอะไรเกิดขึ้นช่วงที่ทะเลาะกันอยู่แล้วมีลูกค้ามา ผมเองพยายามไม่ให้ลูกค้ารู้ เพราะผมอาย " (174-178) (M6)

2. ผลกระทบด้านสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสและสมาชิกในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลทุกรายจะมีผลกระทบด้านสัมพันธภาพระหว่างตนเองและภรรยา รวมทั้งบุคคลในครอบครัวโดยเฉพาะบุตร การทะเลาะเบาะแว้ง เกิดความขัดแย้งจนถึงขั้นใช้กำลังต่อกันระหว่างสามีและภรรยาเพื่อจะยุติความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้นั้น ทำให้ทั้งคู่ไม่กล้าเข้าใกล้กัน ไม่พูดจากัน ต่างคนต่างเฉย เพราะคิดว่าเป็นวิธีที่จะช่วยให้ลดปัญหาที่รุนแรงได้ เกิดความระแวงต่อกัน ส่งผลให้ขณะที่ทะเลาะกันนั้นสามีและภรรยามีสัมพันธภาพไปในทางที่ไม่ดี บุตรไม่ยอมเข้าใกล้ ดังเช่นคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

2.1 เกิดสัมพันธภาพไปในทางที่ไม่ดี จากการศึกษพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ หลังจากทะเลาะเบาะแว้ง จนเกิดความรุนแรงขึ้นนั้น สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสเป็นไปในทางไม่ดี ไม่อยากเข้าใกล้กัน ดังผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งกล่าวว่า

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" เวลาที่ทะเลาะกันมันก็ทำให้เราต่างคนต่างเข้าหน้ากันไม่ติด อึดอัดในการที่จะอยู่ในบ้านด้วยกัน เพราะจะไม่พูด เพราะต่างคนต่างโกรธก็คงไม่มีอารมณ์ที่จะมานั่งพูดคุยกันข้าวด้วยกันหรอก บรรยากาศมันไม่ดี เวลาที่ทะเลาะกันมันทำให้บรรยากาศในบ้านมาคุ ต่างคนต่างเฉยกันไป " (184-192) (M1)

"บ้านเหมือนมีไฟ ร้อนระอุ ทำให้บ้านไม่น่าอยู่เวลาที่ทะเลาะกัน พุดยังไม่อยากจะพูดคุยกันเลย ต่างคนต่างเฉย ทางด้านสัมพันธภาพ เวลาที่ทะเลาะกัน ช่วงนั้นไม่อยากจะใกล้ชิดกันซักเท่าไร รู้สึกไม่อยากจะมองหน้ากันเลย ต้องรอให้รู้สึกสงบและเย็นลงก่อนถึงอยากจะเข้าใกล้กัน" (157-161) (M8)

2.2 บุตรไม่ยอมเข้าใกล้ ผู้ให้ข้อมูลรายนี้ หลังจากที่ดินเองทะเลาะกับภรรยา เกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้นแล้วนั้น นอกจากผลกระทบด้านสัมพันธภาพระหว่างตนกับภรรยาแล้ว ยังมีผลกระทบกับบุตรของตนเองด้วย ดังคำกล่าวต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" สำหรับลูก รู้สึกว่าเขาจะไม่เข้าหาผมซักเท่าไร ไม่รู้ว่าจากเหตุการณ์ที่ทะเลาะกัน หรือจากที่ผมกินเหล้าก็ไม่รู้แน่ แต่แฟนผมเขาก็บอกว่าแกทำตัวอย่างนี้สิลูกมันถึงไม่ยอมเข้าใกล้กันนะ (หัวเราะ) ผมก็รู้ตัวนะ ผมก็พยายามแล้ว ลูกๆมันคงเบื่อกัน" (99 -105) (M4)

3. ผลกระทบด้านร่างกาย

สำหรับผู้ให้ข้อมูลบางราย ที่มีการใช้กำลังโต้ตอบกันระหว่างสามีและภรณยานั้น ทำให้ทั้งคู่มีบาดแผลฟกช้ำทางร่างกาย แผลฉีกขาด ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลบางรายต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" ผมเองก็เคยโดนตีหัวแตก ถลอก ถูกมีดบาด มีแผลก็เคยโดนเหมือนกัน ครั้งที่พี่เจอผมตอนที่อยู่เวรที่รพ.นั้นแหละ .ด้านร่างกายก็มีฟกช้ำ หัวแตก เลือดออก ต้องไปเย็บแผลกันทั้งคู่ ต่างคนต่างก็เจ็บตัว" (171-173) (M6)

" ด้านร่างกายก็มีแผลเลือดออกกันไป ก็ไปหาหมอทั้งคู่แหละ ตอนที่โดนเขาตอบโต้ นั้นแหละ ตอนที่เราใช้มีดฟันกัน ต่างคนต่างมีแผลทั้งคู่ ต้องไปให้หมอเย็บแผลให้ ฟกช้ำดำเขียวกันไป ช่วงหลังผมโดนเอาค้อนบอย (หัวเราะ) " (138-142) (M9)

วิธีการจัดการกับปัญหาความรุนแรง

มุมมองของภรรยาที่ถูกกระทำความรุนแรง

จากการให้ความหมายของการกระทำรุนแรงด้านร่างกายของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาซึ่งถูกสามีกระทำความรุนแรงว่าเป็นเวรกรรม คุณค่าความสุขและเป็นฝันร้ายในชีวิตแล้วนั้น ภรรยาที่ถูกกระทำความรุนแรงจะเริ่มสูญเสียความเชื่อมั่นในตนเองในการควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประกอบกับความรู้สึกที่ว่าตนเองไม่สามารถคาดเดาได้ว่าการกระทำรุนแรงจะเกิดขึ้นอีกเมื่อไรและด้วยสาเหตุใด ผู้ถูกกระทำความรุนแรงจะเริ่มมองหาทางออกสำหรับตัวเอง โดยในระยะแรกผู้ให้ข้อมูลมักจะเลือกใช่วิธีการในการพยายามช่วยเหลือตนเองให้พ้นจากการถูกทำร้ายร่างกายของสามี วิธีการที่ว่านี้ได้แก่ การหลีกเลี่ยง ไม่ได้เถียง ไม่พูด เฉยๆเพราะเชื่อว่าการพูดและการโต้เถียง

เป็นการช่วยอารมณ์ของสามีจนทำให้สามีเกิดโทษ การหลีกเลี่ยงนี้ หลบไปก่อนที่จะถูกทำร้าย อีกวิธีการหนึ่งที่ภรรยาใช้ในขณะกำลังเกิดการทุบตี ทะเลาะคือการปิดบังส่วนสำคัญของร่างกาย เช่น ใบหน้าเพื่อไม่ให้ได้รับบาดเจ็บมากขึ้น ผู้ให้ข้อมูลบางรายใช้วิธีการตอบโต้โดยการใช้กำลังหรืออาวุธเข้าต่อสู้ ในขณะที่บางรายใช้วิธีการแจ้งความกับตำรวจเพื่อจัดการกับสามี และวิธีการสุดท้ายในระยะต่อมาหลังจากการใช้วิธีการจัดการต่าง ๆ แล้วแต่ยังไม่ได้ผลคือการอดทนอยู่กับสามี ยินยอมที่จะอยู่ในภาวะของการถูกกระทำรุนแรงซ้ำด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันไป

จากการศึกษาพบว่าวิธีการจัดการกับปัญหาความรุนแรงของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาที่ถูกกระทำรุนแรง มักใช้วิธีการหลีกเลี่ยงหลบหนีไปจากเหตุการณ์มากที่สุดเพราะวิธีการอื่น ๆ เช่น การป้องกันตนเองโดยการปิดป้องขณะที่ถูกสามีทำร้ายร่างกายนั้นเป็นเหตุผลหนึ่งที่จะทำให้สามีกระทำความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งวิธีการตอบโต้โดยการใช้กำลังหรืออาวุธเข้าสู่กลับไป จะเป็นวิธีที่ทำให้ภรรยาได้รับอันตรายมากขึ้น จากผลการวิจัยสามารถแบ่งวิธีการจัดการกับปัญหาความรุนแรงดังกล่าวออกเป็น 2 กลุ่มคือวิธีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองและการขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ดังรายละเอียดที่จะกล่าวต่อไป

1. วิธีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง

เมื่อเกิดปัญหาหรือความเครียดในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งปกติที่ทุกคนต้องพึ่งตนเองเป็นครั้งแรก แต่ในผู้หญิงที่ถูกสามีกระทำรุนแรงนั้นอาจมีความพยายามที่ต้องพึ่งตนเองมากกว่าคนทั่วไป วิธีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองเป็นวิธีหนึ่งที่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาที่ถูกสามีกระทำความรุนแรงด้านร่างกายส่วนใหญ่ใช้ในการจัดการกับปัญหา ซึ่งการจัดการกับปัญหานั้นออกมาในลักษณะของการจัดการทางอารมณ์และการจัดการกับปัญหาทางร่างกาย ผู้ให้ข้อมูลมีการจัดการกับปัญหาในรูปแบบและเหตุผลที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของตนเอง วิธีการจัดการต่าง ๆ ดังกล่าวมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 การจัดการทางอารมณ์ พบว่ามีการจัดการในรูปแบบแตกต่างกันได้แก่

การร้องไห้ การหลีกเลี่ยง หรือหลบหนี การปล่อยวาง วางเฉย อดทน การยอมรับและให้อภัย การให้กำลังใจตัวเอง คิดหวังในสิ่งที่ดี การใช้สิ่งอื่นเป็นที่ยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิต การตอบโต้ แก่แค้นและมีพฤติกรรมประชดประชันสามี ดังมีรายละเอียดของแต่ละวิธีดังนี้

1.1.1 การร้องไห้ เป็นปฏิกิริยาการตอบสนองของบุคคลทั่วไปต่ออารมณ์เสียใจ

หรือผู้ที่มีความทุกข์ ส่วนใหญ่เกือบทุกรายร้องไห้ภายหลังถูกสามีกระทำรุนแรงด้านร่างกาย โดยแต่ละรายใช้ร่วมกับวิธีอื่น ๆ รวมด้วย ดังเช่นคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

"ฉันรู้สึกน้อยใจ ร้องไห้เสียใจด้วย.เดี๋ยวนี้เวลาทะเลาะกันคำ 2 คำ ฉันก็เสียบเพื่อตัดปัญหา แท้ที่สังเกต ยิ่งไปเถียง มันก็จะเกิดอารมณ์กันมากขึ้น เราก็เสียบ ๆ ไปซะหมดเรื่องไป " (117-121) (FM3)

" คิดไปต่าง ๆ นานา มันก็เสียใจ ร้องไห้เป็นบางครั้งที่อยู่คนเดียวมันก็นึก บางทีก็น้ำตาไหลคนเดียว ยังไม่เคยขอความช่วยเหลือจากใครเพราะอายเขา อีกอย่างกลัวเขาจะว่าแฟนเราอะไรอย่างเนี่ยะ คือเรายังให้เกียรติเขาจ้ะ" (255-26) (FM5)

1.1.2 หลีกเลียงไม่ได้ตอบหรือหลบหนี ผู้ให้ข้อมูลวิธีการหลีกเลียงหลบหนีไปจากเหตุการณ์มากที่สุด เป็นวิธีการที่ภรรยาคิดว่าเกิดผลดีและปลอดภัยต่อตนเองจากการทำร้ายของสามีมากที่สุด ดังเช่นคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

" บางทีป้าก็หนีไปเลย แยกกันอยู่ ป้าหนีไปอยู่กับพ่อกับแม่เป็นเดือน ๆ ที่บ้านเลย ให้เขาอยู่คนเดียว " (90-92) (FM8)

" จะผิดจะถูกก็คือเสียบ ปล่อย ปล่อยเขาคนเดียวเลย แล้วหลบอย่างเดียวคือแอบไม่ให้เจอตัว หนีอย่างเดียว " (206-210) (FM5)

1.1.3 การปล่อยวางหรือวางเฉย เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ผู้ให้ข้อมูลบางรายใช้ เพราะคิดว่าผู้ที่เป็นสามีคงจะคิดได้ และคิดว่าเป็นวิธีที่ทำให้เหตุการณ์สงบลง ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

"..ทุกวันนี้หนูเลยใช้วิธีปล่อยมัน ให้มันคิดเอง คือปล่อยทุกครั้งที่มีมันตีเรา รู้สึกว่าทำแบบนี้ดีที่สุดเฉย ๆ นะ เฉยไว้ดีกว่าจะไปนั้น(ตอบโต้)มัน มันจะเกิดรุนแรงมากกว่านี้ ปล่อยให้มันคิดเอง มันทำดีมัย มันคงคิดได้บ้างแหละ "(153-161) (FM2)

1.1.4 การยอมรับและให้อภัย นอกจากการอดทนกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเพื่อประคับประคองครอบครัวไม่ให้เกิดการแตกแยก และคิดว่าไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้ รวมถึงความรักที่ยังมีต่อสามี ผู้ให้ข้อมูลบางรายจึงยอมรับและให้อภัยสามีเนื่องมาจากดังเช่นคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลดังนี้ดังนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

" เราเองก็ไม่ว่าจะทำอย่างไรแล้ว.ที่ทนก็เพราะไม่อยากให้บ้านแตกสาแหรกขาดไหน ๆ เราก็ทนมานานแล้ว เราก็คิดซะ ว่าอภัยให้ อภัยมาตลอด เอาไว้ความดีที่เขาทำไว้เมื่อก่อน

มาลบล้างชะ เออ...ก็พอทำให้เราสบายใจขึ้น " (238 - 240)(FM5)

1.1.5 การให้กำลังใจตัวเองและคิดหวังในสิ่งที่ดี ผู้ให้ข้อมูลบางรายเสริมสร้างกำลังใจให้กับตนเอง นำปรัชญาชีวิตที่ดี ๆ มาเป็นข้อคิดเพื่อการดำเนินชีวิตต่อ ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

" หนูคิด...อยากจะไปให้พ้น ๆ ก็ได้แต่คิด แต่หนูก็ไปไหนไม่ได้ ก็ยังห่วงลูกอยู่เขาเป็นผู้หญิงทั้งคู่ด้วย หนูเลยต้องจำทน ก็ได้แต่ให้กำลังใจตัวเอง คิดว่าสักวันคงดีขึ้นเอง มันคงไม่ใช่แบบนี้ตลอดมั้ง อย่างน้อยคนเรามีหน้าที่การงานแล้ว น่าจะคิดได้นะ " (191-195) (FM2)

1.1.6 อุดหนุน โดยการใช้สิ่งอื่นเป็นที่ยึดเหนี่ยวให้ชีวิตดำเนินต่อไปได้ เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สำคัญของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิตของตน ซึ่งมีทั้งสิ่งยึดเหนี่ยวที่มาจากศาสนาได้แก่คำสอนในเรื่องของกฎแห่งกรรมหรือเวรกรรม การยึดมั่นในคำสอนของมารดาหรือผู้ที่ตนเคารพ ศรัทธา และการใช้บุตรเป็นที่ยึดเหนี่ยว ซึ่งแต่ละรายใช้วิธีการเหล่านี้ด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันไป ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

" ช่วงแรกคิดอยากจะหนีอย่างเดียว แต่หนีไปสุดท้ายก็กลับมาเหมือนเดิม ใจอ่อนทุกครั้ง อีกอย่างนึกถึงลูกด้วย กลัวมันจะเป็นปมด้อย ไม่มีพ่อ ตอนนั้นคิดอย่างนั้น ช่วงหลังคิดว่ารับกรรมรับเวร อุดหนุนเอาไว้ ฉันเองเคยได้คำสอนจากอาว่า มึงหากันเอง มึงก็ต้องอดทน ผู้ใหญ่ไม่ได้หาให้ ทุกวันนี้ถึงได้จำ " (189-196) (FM1)

" เวลาเกิดเรื่องรู้สึกอยากจะทิ้งกันเลย แต่มันก็ทิ้งไม่ได้ มีลูกด้วยกันแล้ว แต่ก็ไม่เคยหนีนะ เขาก็ไม่หนี เราก็มั่นใจ รู้สึกโมโห อยากจะทิ้งกันไป ไม่อยากอยู่ อยากจะไปให้พ้น มันก็ไปไม่ได้ เพราะมีลูก ก็ต้องทนอยู่เพราะลูก เพราะลูกจริง ๆ " (89 - 92) (FM3)

" ถ้าไม่มีลูกนะฉันไม่ทนแล้ว ที่ทนอยู่ทุกวันนี้ก็เพราะลูก ฉันตั้งใจแล้วว่าชีวิตนี้จะมีสามีคนเดียว จะไม่มีอีก เกิดมาถ้าเจอคนแบบนี้ก็ขอรับเวรรับกรรมไว้ชาติหนึ่ง.เพราะคิดว่าชาติก่อนเราคงทำกับเขามาอย่างนี้ ทะเลาะด่ากันอย่างนี้ก็ขอรับเวรรับกรรมไว้ละกัน ชาตินี้ให้หมดกันไป ชาติหน้าจะได้ไม่เจอกันอีก หมดเวรหมดกรรมกันไป ไม่คิดจะมีใหม่ " (149-155) (FM10)

1.1.7 การตอบโต้ แก่แค้น มีพฤติกรรมประชดประชันสามี ผู้ให้ข้อมูลใช้วิธีการตอบโต้และแก้แค้น หลังจากที่เธอใช้วิธีการอื่นๆมาแล้ว ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลบางรายต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

" แรก ๆ ฉันก็ให้อภัยมัน แต่พอสักพักก็เห็นทำอีก ฉันก็เลยตอบโต้บ้าง คิดว่ามันทำฉันได้ ฉันก็ทำมันได้ คิดอย่างนี้เลยนะ " (216-217) (FM4)

" เขาก็เบี่ยงมานี้เลย (ทำท่าประกอบขี้น้ำที่ศีรษะ) เขาตีด้วยขวดน้ำปลา (ทำเสียงดังประกอบท่าทาง) หัวแตก ก็ไปเย็บแผลที่อนามัย เราก็โมโห ก็ใช้มีดฟันเขาเลย เอาคืนก็ไปเย็บด้วยกันทั้งคู่ อยู่ ๆ ก็มาทำเรา เราจะทนทำไม " (41-44) (FM9)

" ฉันก็คิดว่ามันเป็นครั้งแรกให้อภัยได้ก็ให้อภัย เขาก็ขอโทษว่าจะไม่มีอะไร (61-62) ช่วงหลัง ทะเลาะกัน ฉันก็มีโต้ตอบ สู้กลับ เขาจะชอบทุบด้วยทุบขาม ฉันก็เลยทำบ้าง ทุบได้ ฉันก็ทุบได้เหมือนกัน มึงทำได้ กูก็ทำได้ ฉันสู้เขาอะเดี๋ยวนี้ " (74-79) (FM10)

1.2 การจัดการกับปัญหาทางร่างกาย จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะเลือกมาขอรับบริการจากบุคลากรทางสุขภาพก็ต่อเมื่อประเมินแล้วว่าอาจมีความรุนแรงมากเกินไปกว่าจะดูแลรักษาตัวเองได้ หากประเมินว่าผิดปกติเพียงเล็กน้อย ผู้ให้ข้อมูลจะเลือกจัดการกับปัญหาสุขภาพด้วยตนเอง ดังตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลรายนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำความรุนแรง

" ทางด้านร่างกายก็มีแล้วแต่ว่าหนักเบาขนาดไหน ส่วนใหญ่ก็แค่บ่นหาวิธีรักษา ๆ เจ็บ ฟกช้ำ ตอนที่ถูกต้อง ก็รักษาเอง ใช้สมุนไพรประคบบ้างอะไร ทำนองนั้น ไม่เคยไปโรงพยาบาล รู้สึกไม่อยากให้ใครรู้เรื่อง ช่วงแรก ๆ มันอายคนอื่นเขา "(144-145) (FM3)

" เราเริ่มเครียดและเริ่มแบบต้องหายากิน เครียดนอนไม่หลับนะ เป็นคืน ๆ นะ... มีฟกช้ำดำเขียว เรื่องงานมันก็ทำได้ แต่บางครั้งทำไม่ไหวเราก็นอนพักนึง. (271-274) แขนยกบ้าง ก็ชื้อยากินเอง ไม่กล้าออกไปไหนหรอก อายเขา เราก็เจ็บตัว ทำงานบ้านทำไหวเราก็ทำ" (271-278)(FM5)

ผู้ถูกระทำความรุนแรงมีวิธีการจัดการกับปัญหาความรุนแรงมากกว่า 1 วิธี แบ่งวิธีการจัดการกับปัญหาความรุนแรงเป็น 2 ลักษณะคือการจัดการกับอารมณ์และการหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้ถูกระทำความรุนแรงมีการจัดการทางอารมณ์เพื่อลดความตึงเครียดทางอารมณ์ด้วยการร้องไห้ซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้ถูกระทำความรุนแรงเกือบทุกรายแสดงออก การหลีกเลี่ยงไม่ตอบโต้เพื่อป้องกันตนเองจากการถูกทำร้ายมากยิ่งขึ้น การวางแผนต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อไม่ให้เหตุการณ์รุนแรงมากขึ้น การยอมรับและให้อภัยสามีเนื่องจากความรักที่ยังมีต่อสามี การคิดในเชิงบวกเพื่อให้กำลังใจตนเอง การหาสิ่งยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิต เช่น ความเชื่อทางศาสนาหรือพุทธ การตอบโต้สามีที่กระทำความรุนแรงในลักษณะตาต่อตาฟันต่อฟัน สำหรับการหาวิธีการ

แก่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น ผู้ถูกกระทำความรุนแรงจะพยายามแสวงหาความช่วยเหลือจากญาติพี่น้อง จากตำรวจ การไปตรวจร่างกายเพื่อใช้เป็นหลักฐานว่าถูกทำร้ายร่างกายและการดูแลรักษาตนเอง จากการถูกทำร้ายร่างกาย

2. การขอรับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น

ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นภรรยาที่ถูกสามีกระทำความรุนแรงด้านร่างกาย หลังจากที่ได้รับผลกระทบต่าง ๆ จากสามีที่กระทำรุนแรงด้านร่างกาย นอกเหนือจากการจัดการกับปัญหาด้วยตนเองดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว บางรายยังเลือกที่จะขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นเพื่อให้การจัดการกับปัญหาเกิดผลที่น่าพอใจและปลอดภัยจากการทำร้ายร่างกายของสามี หรือเพื่อความสบายใจ ซึ่งการขอรับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นมีทั้งบุคคลที่ไม่ใช่บุคลากรทางการแพทย์ ได้แก่บิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่ทางกฎหมายคือตำรวจ รวมถึงขอรับความช่วยเหลือจากบุคลากรทางการแพทย์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การขอความช่วยเหลือจากญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้าน พบว่าผู้ให้ข้อมูลบางรายเลือกที่จะใช้วิธีการพูดคุยกับบุคคลที่สนิทสนมและไว้วางใจได้มากที่สุด ซึ่งคิดว่าบุคคลเหล่านี้เชื่อในสิ่งที่เกิดขึ้นและช่วยตนเองได้ เพื่อพูดคุยให้ฟังเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการระบายความทุกข์ ความเครียด อย่างน้อยทำให้รู้สึกสบายใจ ดังเช่นผู้ให้ข้อมูลรายบางรายต่อไปนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกกระทำความรุนแรง

" ระบายให้ฟังจะมีก็หลานสาวที่เป็นลูกพี่ลูกน้องของป้าเพราะว่าเราใกล้ชิดกันตั้งแต่เด็ก แล้วก็มีเพื่อนบ้านอีกคนนึงนั่นเขาก็จะช่วยเหลือประจำ มีทุกข้ออะไรป้าก็จะไปปรับทุกข์กับเขาก็เหมือนว่าถ้าเราเก็บไว้เอง มันก็เหมือนแน่นอยู่ในอก เราก็ไประบายให้เขาฟัง เราก็รู้สึกโล่งไปบ้าง มันโล่งใจไป" (199-205) (FM8)

" เวลาที่เราทะเลาะกัน ป้าเองจะขอความช่วยเหลือจากพี่สาวที่บ้านอยู่ใกล้ ๆ กัน ป้าจะวิ่งไปหาเขา เล่าให้เขาฟัง ก็พอสบายใจนะ มันเหมือนได้ระบายออกจากตัว ก็รู้สึกโล่งอกขึ้นมาได้หน่อย " (90-93) (FM9)

" ฉันระบายให้หมอ (พยาบาลที่ประจำอยู่สถานีอนามัยแห่งหนึ่งในตำบลที่พักอาศัยของผู้ให้ข้อมูล) ฟัง เขาก็รับฟังนะ มันก็ทำให้ฉันรู้สึกโล่งไปได้บ้าง ไม่เก็บกดอยู่คนเดียว บางครั้งก็รู้สึกว่ามันไม่ดีที่จะมาเล่าให้คนอื่นฟัง แต่บางอย่างเราก็รู้สึกว่า พอเราได้เล่าให้หมอฟังก็เหมือนกับได้เอามันออกไปได้บ้าง เหมือนได้ระบาย" (94-98) (FM10)

2.2 การขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นวิธีการที่ผู้ให้ข้อมูลบางรายตัดสินใจในการแจ้งความเพื่อเป็นการลงโทษสามีของตนเอง ซึ่งคิดว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ตนเอง

ปลอดภัยจากการถูกทำร้ายได้ ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำคามรุนแรง

" ครึ่งนี้หนูตัดสินใจแจ้งความกับตำรวจ ตำรวจเขาก็ทำบันทึกแจ้งความ แล้วก็ให้ไปตรวจร่างกายที่โรงพยาบาลไว้เป็นหลักฐาน เขาก็เรียกแฟนหนูไปพูด ว่าหนูแจ้งความไว้เป็นหลักฐานแล้วนะ ให้ไปรับทราบ " (238-242) (FM6)

2.3 การขอรับบริการจากบุคลากรทางด้านสุขภาพ เพื่อขอหลักฐานทางการแพทย์ในการช่วยประกอบการดำเนินคดีทางกฎหมายกับสามี ดังคำกล่าวของผู้ถูกระทำคามรุนแรงดังนี้

คำกล่าวของภรรยาผู้ถูกระทำคามรุนแรง

" พี่ก็เลยไปแจ้งความเลย ทางโรงพักก็บอกว่ามีบาดแผลตรงไหนให้ไปที่โรงพยาบาล แล้วเดี๋ยวผมไปติดตามเอง ตอนนั้นก็มีอาการบวมโน เชื้อยที่ศีรษะ พอพี่กลับบ้านก็ได้คำแนะนำจากพยาบาลให้ประคบน้ำแข็ง ตอนนั้นคิดอย่างเดียวจะให้เขาโดนลงโทษ "(158-164) (FM7)

วิธีการจัดการกับปัญหาความรุนแรง

มุมมองของสามีที่กระทำคามรุนแรง

ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสามีที่กระทำคามรุนแรงมีวิธีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในลักษณะจัดการด้วยตนเองเป็นครั้งแรก โดยการจัดการกับความขัดแย้งที่ก่อให้เกิดปัญหาตามความคิดและการรับรู้ของตนว่าการทะเลาะหรือขัดแย้งระหว่างสามีและภรรยาจนทำให้เกิดปัญหานั้นเป็นเรื่องภายในครอบครัว ตนเองมีบทบาทเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นผู้นำและมีอำนาจในการจัดการกับปัญหา จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสามี วิธีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองได้ 3 ลักษณะ คือการพูดคุยกันเพื่อหาข้อยุติ การยอมให้อีกฝ่ายหนึ่ง การเอาชนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การพูดคุยกันเพื่อหาข้อยุติ เป็นการร่วมมือกัน เมื่อเกิดความขัดแย้ง สามีและภรรยาคุยกันอย่างตรงไปตรงมาเพื่อหาข้อยุติที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับได้ ซึ่งเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะทำให้ทั้งคู่มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันและความต้องการของแต่ละฝ่ายจะได้รับการตอบสนองได้ตามความเหมาะสม ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำคามรุนแรง

" เรื่องของคนสองคน ซึ่งเป็นสามีภรรยากัน เป็นเรื่องในบ้าน ไม่สมควรนำออกไปพูดข้างนอก แก้ไขจัดการกันตัวเอง ส่วนใหญ่ปัญหาที่เกิดขึ้นผมจะแก้ไขกันเอง ก็จะพูดคุยกันก่อน ว่าเรารู้สึกอย่างไร เขาก็เหมือนจะรับฟังบ้าง ส่วนใหญ่ถ้าพูดคุยกันไม่รู้เรื่องผมก็จะพยายามระงับสติอารมณ์ มีบางครั้งก็รู้สึกมาก ๆ โดยเฉพาะตอนที่เขากินเหล้าแล้วเมาพูดจาไม่รู้เรื่องนี่แหละ ที่ผมจะระงับอารมณ์ไม่ค่อยได้ พิวขาดทุกทีทั้ง ๆ ที่พยายามแล้ว (หัวเราะ) " (131-139) (M1)

" ทุกวันนี้เวลาที่เราทะเลาะกันผมจะใช้วิธีพูดคุยกับเขาก่อน ผมจะพูดกับเขาตรง ๆ ส่วนใหญ่ผมก็จะบอกเขา (ภรรยา) ให้เชื่อใจผมเถอะเรื่องที่ระแวง มันไม่เกิดขึ้นแน่ ๆ ลูกเต้าเราก็มีด้วยกันแล้ว จะมาระแวงทำไม ส่วนปัญหาอื่น พอเริ่มไม่เข้าใจกัน ก็พยายามที่จะเคลียร์กันเลย เพื่อต่างคนต่างจะได้รู้สึกดีขึ้น ทำความเข้าใจกันซะ ปัญหามันจะได้ไม่เกิด " (85-91) (M10)

2. การยอมให้อีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อเกิดความขัดแย้ง เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดปัญหารุนแรง การยอมนี้อาจเป็นไปโดยไม่มีข้อโต้แย้งหรืออาจเป็นแบบเลิกต่อล้อต่อเถียงด้วย ใช้การเดินหนี ออกจากการทะเลาะ การแก้ไขความขัดแย้งด้วยวิธีนี้มักนำไปสู่ความเหินห่างทางอารมณ์ ความขัดแย้งมักไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังและอาจเกิดความรุนแรงขึ้นได้วันใดวันหนึ่ง ยกตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลบางรายต่อไปนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

" ก็จะมีบ้างที่เวลาที่คิดเห็นไม่ตรงกัน เราคิดแบบนี้ เขาคิดไปอีกอย่างนึง ส่วนใหญ่ผมก็จะเป็นฝ่ายยอม ๆ ไป เพื่อไม่ให้เกิดเรื่อง ถ้ายังไปโต้เถียง จะกลายเป็นต่อความยาวสาว ความยืด เรื่องมันไม่จบ พูดไปก็กลายเป็นว่าเราแก้ตัวซะเปล่า ๆ ช่วงแรก ๆ ยังมีการโต้เถียงบ้าง เรื่องมันก็ไม่จบจริง ๆ สู้เงียบ ๆ ยอมไปซะ เลิกต่อล้อต่อเถียง เรื่องมันจะได้จบ ๆ อารมณ์เขาก็จะได้เย็นลง " (121-123) (M3)

" เวลาที่ทะเลาะกันหรือมีปัญหาครอบครัว ไม่เคยขอความช่วยเหลือคนอื่นเพราะว่าเห็นว่าเป็นเรื่องภายในครอบครัวเรา เราต้องแก้ปัญหาเอง ขอให้คนอื่นช่วยไม่ได้หรอก ไม่อยากรบกวนคนอื่นเขา ส่วนใหญ่เวลาทะเลาะกัน ก็จะเดินหนีออกห่างกันไปซุกพัก พอให้อารมณ์เย็น ถึงจะมาเข้าใกล้กัน " (91-96) (M4)

" บางครั้งถ้าพูดกันแล้ว ถ้ารู้สึกว่าเขาเริ่มโมโห โกรธมากขึ้น ผมก็จะยอม ๆ เขาไปยอมได้ก็ยอมไปเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซะหมดเรื่องไป ยิ่งพูดก็จะกลายเป็นต่างคนต่างโต้เถียงกันซะเปล่า ๆ เขาก็จะมองว่าเราแก้ตัว เราเองก็จะโมโหอีก เดี่ยวก็กลายเป็นเรื่องใหญ่โตจนได้ " (92-94) (M10)

3. การเอาชนะ ต่างฝ่ายต่างเอาชนะกันด้วยการใช้กำลัง พูดจาข่มขู่ โยนความผิดใส่กัน หรือพยายามทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียหน้า บางครั้งการพยายามเอาชนะอาจเป็นแบบซ่อนเร้น คือดูภายนอกเหมือนจะยอมทำตาม แต่ลึกๆแล้วก็ต่อต้านและไม่ยอมทำตามในที่สุด ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลรายนี้

คำกล่าวของสามีผู้กระทำความรุนแรง

"ผมเองคิดว่า ถ้าไม่แรงขึ้น เขาก็จะไม่หยุด ผมถึงต้องใช้กำลังกับเขาเพื่อให้เขามีสติ

ระจับอารมณ์ได้มากกว่านั้น ผมก็เลยคิดว่าต้องใช้คำแรง ๆ ผมเคยพูดกับเขานะว่า " หย่ากันมัย " ประมาณนี้ แต่ตามใจผมว่าจริง ๆ แล้วต้องการแบบนั้นมัย เปล่าเลย ไม่เคยคิดอยู่ในหัวเลย พูดไปเพื่อคิดว่าน่าจะเตือนสติเขาได้บ้าง ในความรู้สึกผมเป็นอย่างนั้นนะ ทุกครั้งที่ทะเลาะกัน ก็ตกลงกันได้เอง" (155-163) (M7)

"ผมว่าเขาด่าเก่งขึ้นเยอะ พูดไปด่าไปเกือบทุกวัน ผมก็รู้แหละว่าเขาไม่ชอบให้ผมกินเหล้า แต่ผมก็อยากให้เขาเจิบ ๆ เสียงลงหน่อย มันทำให้เราเถียงกันอยู่บ่อย ๆ พอเกิดอารมณ์ขึ้นมันก็จะยังไม่อยู่ (50-53) แต่ช่วงหลัง ๆ มีตอบโต้ เขาสู้อย่างมาตอนนี้มีใช้มีด ใช้ขวาน ผมยังเคยโดนตีบตกบันไดเลย (หัวเราะ) ผมว่าหลัง ๆ เขาไม่ยอมผมหรอก มีการเอาคืนทุกครั้งแหละ " (75-81) (M9)

วิธีการจัดการกับปัญหาความรุนแรงของผู้กระทำความรุนแรงที่ใช้คือมากที่สุดคือการยอมให้กับภรรยาโดยการหลีกเลี่ยงหรือปลีกตัวออกจากเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้กระทำความรุนแรงมีอารมณ์เย็นลง การพูดคุยเพื่อหาข้อยุติปัญหาและการเอาชนะเพื่อให้เหตุการณ์ทะเลาะเบาะแว้งสิ้นสุดลงด้วยการใช้กำลังทำร้ายร่างกายภรรยา วิธีการทั้งหมด ยกเว้นวิธีการพูดคุยเพื่อหาข้อยุติที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นวิธีการที่อาจใช้ได้ผลดีในระยะสั้น ๆ แต่ถ้าใช้ในระยะยาวหรือใช้เป็นประจำก็จะเป็นผลเสีย เพราะทำให้ทั้งคู่ไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันได้อย่างจริงจัง